

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Antra diena, Tuesday, September 11, 1984 — VLIKo metai

144

SUSKALDĖ IZRAELIO DARBIEČIŲ PARTIJA

Aquino nušovė kariai, tvirtina komisija

Komisijos narys Dante Santos pranešė San Francisco dienraščiui

SAN FRANCISCO, Cal. — Teisėjo Corazon Agrave vadovaujama komisija priėjo išvados, kad Filipinų kariai, atlydėję Benigno Aquino iš Aliaskos į Manilą, jį nušovė lipantį iš lėktuvo.

Komisijos narys Dante Santos iš Manilos pranešė San Francisco mieste gyvenančiam kariaiui liudijusiam komisijai apie Aquino nužudymą. Žinia taip pat pranešta San Francisco Examiner.

Patys filipiniečiai šios žinios dar nežino. Filipinų salose komisijos pranešimas bus paskelbtas tikrai spalio mėn. 1 d. Filipinų šalį prezidentas Ferdinando Marcos neįvertins į buvusio senatoriaus nužudymą. Pranešimas ilgas, jame trumpai paminėti veik visų liudiminkų liudijimai.

San Francisco dienraštis kelia naują klausimą. Kariai nušovė ne vien Aquino, bet ten pat jie nušovė ir Rolando Galman. Turės būti keliamos dvi bylos apie žmonių žudynes.

Kariai taip pat nušovė ir nušovė Rolando žmoną, vaikų motiną. Čia bus trečioji byla. Tik reikės nustatyti, kas ją sušė ir pagal kurio karsinio įsakymą. Būs sunku įrodyti, kad tai Galman, nes jie visada buvo su juo. Gen. Ver yra karininkas, štabo viršininkas.

Marcos aplankė Cebu salą

Prezidentas Ferdinandas Marcos šiomis dienomis aplankė dvi Cebu salos provincijas labiau saugant nukentėjusias baissios audros metu. Jis nustatė, kad praūžęs tifūnas nužudė 1,450 žmonių.

Prezidentas pridėjo, kad filipiniečius tarpusavęs kovos ir žudynės dar labiau apsunkina ekonominį salos gyvenimą. Valdžia

norėtų nukentėjusiems padėti, bet ekonominiai sunkumai dar labiau apsunkina, ne tik audros palietus, bet ir kitas sritis. Jis tvirtina, kad filipiniečiams reikės susiveržti diržus ir gerokai padirbėti, kad galėtų sutvarkyti ekonominį gyvenimą.

IRANIEČIAI PAGROBĖ IRANO LĒKTUVĄ

KAIRAS, Iranas. — Šeštadienį keleivinis Irano lėktuvas pakilo iš Bandor Abas aerodromo ir ruošėsi skristi į Teheraną, bet lėktuvo grobikai, iranėčiai, pagrobė lėktuvą ir įsakė skristi tiesiai į nedidelį Emirato aerodromą. Ten lėktuvo kapitonas bandė pasipriešinti, jis nenorėjo skristi į Kairą, bet grobikai jį sužeidė, o jo padėjėjai įsakė skristi tiesiai į Kairą.

Nusileidus lėktuvui, grobikai įsakė paimiti vieną sužeistą asmenį. Lėktuvo durys buvo atidarytos, laipteliai pristumti, kad galėtų įnešti sužeistą kapitoną. Dvi keleivių grupės pasinaudojo atidarytais durimis ir pasileido bėgti. Dviejų pabėgė 52 keleiviai.

Pabėgusiems keleiviams tuojau susodino į lėktuvą ir suvežė į aerodromą esantį restoraną, visus pavaldėms šilų maistui.

Kairė grobikai paėmė degalų, kad grobikai galėtų pasiekti Iraką. Šią žinią užgirdo Izraelio radijo klausytojai. Jie girdėjo, kaip Irano lakūnas informavo Kairo aerodromą, kad iš Kairo jie tuojau skris tiesiai į Iraką.

Nuo Naujų Metų atvirukas pasiūstų paštu kainuos 14 centų. Paštas jau spausdina ženklus.

Chicago korėjiečiai surengė labai gražiai savo šventę W. Lawrence-gatvėj.

Icaakas Samiras parlamente turi 41 atstovą, o dar bininkai tik 37. Manoma, kad dabar Likudo partijos vadovas bus pakviesamas naujai vyriausybės sudaryti, bet jokių rinkimų dabar nebus.

AMRIKOS IR RUSIJOS SANTYKIAI LABAI PABLOGEJO

Sovietų valdžia kaltina JAV, bet rusų atstovai nevažiuoja į pasitarimus ir visai nenori kalbėti

LONDON, Angl. — Patyrę diplomatai tvirtina, kad paskutiniomis savaitėmis Amerikos ir Rusijos santykiai eina blogyn ir tuo tarpu nesimato jokios vilties tiems santykiams pagerinti.

Sovietų valdžia ešėsi pirmo žingsnio tiems santykiams taisyti. Ji nušalino marš. Ogorkovą, kuris jau kelintąs metas kurstė įtampą eina stipryn, o jokio pagerėjimo nesimato. Nėra beveik jokios prekybos, jeigu nelaikyti sovietų valdžios užsakytus Amerikoje javus Rusijoje, kur išaugo rugiai, tai lietus iškojo ir baigia pūdyti.

Tikisi pasimatyti su Gromyka Nėra jokių minčių pasikeitimo kultūros, meno ar muzikos reikalsis. Jų beveik ir nebuvo anksčiau. Bet atvažiavę rusai bent pagrodavo kelis išmoktus dalykus. Bet keli atvažiavusieji nebegrįžo, tai patys rusai viską sušė. Galimas daiktas, kad patys rusai, pašalinami marš. Ogorkovą norėjo imtis žingsnių tiems santykiams gerinti. Negalima laukti geresnių santykių, kada pati vadovybė liepia amerikiečių nekęsti. Rusai

Tikisi pasimatyti su Gromyka

Nėra jokių minčių pasikeitimo kultūros, meno ar muzikos reikalsis. Jų beveik ir nebuvo anksčiau. Bet atvažiavę rusai bent pagrodavo kelis išmoktus dalykus. Bet keli atvažiavusieji nebegrįžo, tai patys rusai viską sušė. Galimas daiktas, kad patys rusai, pašalinami marš. Ogorkovą norėjo imtis žingsnių tiems santykiams gerinti. Negalima laukti geresnių santykių, kada pati vadovybė liepia amerikiečių nekęsti. Rusai

KALENDORRLIS

Rugėjo 11: Šv. Protas, Regulė Gintautas, Sungailė

Saulė teka 6:24, leidžiasi 7:08 Šiltas, tvankus, li.

Italų lakūnai šventės metu buvo įskridę į Šveicariją. Italų lėktuvai leido kitokios spalvos dūmus.

Tvirtina, kad Edwin Meese Jr. gali būti išteisintas. Kongreso komitetas spės taktai po prezidento rinkimų. Prez. Reaganas pareiškė, kad jis ir vėl nominuos Meese prokuroro pareigoms.

Simon Perez paskelbė, kad negali susitarti su Samiro vadovaujama Likudo partija. Jis baigė su ja pasitarimus.

Prez. Herzog tuojau igaliojo Simoną Perez sudaryti koalicinę vyriausybę su kitomis mažomis politinėmis grupėmis.

Chicago atvyko visuomenės veikėjas J. Saranickas. Pirmiausia jis susitiks su savaisiais savo apylinkės žmonėmis, o vėliau kiek laikas jam leis, susitiks su Chicago atstovais.

Sen. Alan Dixon stengiasi prarasti įstatymą, skiriantį daugiau pinigų Illinois valstijai.

N. Carolina pakrančių gyventojams įsakyta trauktis nuo pakrančių. Pradėjo pūsti labai stiprus vėjas.

Popiežius labai patenkintas sulikimu Kvebeke. Jis praneša, kad atvyks į Amerikos vakarus ir pietus, kur jis nėra buvęs.

Artėja prie Georgia pakrančių uraganas Diana. Žmonės įsakyta trauktis nuo krantų, kad nenukentėtų.

Edwin Meese Jr., knibėdamas su kraštiniškais, pareiškė, kad prezidentas rengiasi sumažinti socialinę apdraudą. Baltųjų Rūmų tarnautojas jį nutraukė nuo scenos, kad neplepėtų, ko nežino.

Irano valdovas Chomeini pareiškė, kad jis neclarys jokio kompromiso su Irako valdytojais. Jis yra pasiryžęs Irako kariuomenę sumušti ir dabartinį prezidentą nuversti.

TURĖJO 44 ATSTOVUS, O DABAR LIKO TIK 37

Kol Peres tarėsi, Šamiro rabinai įtikino Mapam partiją atskilti.

JERUZALĖ, Izr. — Izraelio Darbo partijos pirmininkas Simonas Peres jau antras mėnuo tariasi su Icaako Šamiro vadovaujama Likudo partija, kad nuodabiečių atskilo Mapam partija.

Mapam partijos vadovybė labai atidžiai sekė Simano Peres pasitarimus su Likudo partijos vadovu Icaaku Šamiru. Jie pstebėjo, kad Peres visą laiką daro nuolaidas Izraelio rabinams. Jis tvirtina, kad netrukus pavyks susitarti. Kai susitaria vienu klausimu, tai sekancią dieną buvo keliamas kitas klausimas.

Mapam partija buvo darbo partijos pagrindas. Ji tvarkėsi demokratiniams pagrindais ir darbo, kad pagrindan būtų padėta demokratija. Kai Mapam partijos seni vadai vadovaujama, padarė labai dideles nuolaidas, nieko pagrindinio joje nebeliko. Pasitraukus iš darbo partijos 7 Mapam partijos seniams, liko tik 37 darbiečiai parlamente. Samiras dabar turi daugiau narių, negu darbiečiai. Manoma, kad dabar prezidentas pakvies Šamirą sudaryti naują kabinetą.

Pracitą savaitgalį Peres paskelbė, kad darbiečiams jau pavyko susilarti. Bet nepavyko susitarti dėl Ariel Sarono, buvusio Izraelio karo ministerio. Samiras reikalavo, kad Likudo grupė būtų atiduota Izraelio karo ministerijai. Peres sutiko atiduoti krašto apsaugos ministeriją Likudo grupei, bet kai Samiras pareikalavo ministeriją leisti valdyti Šamoniui, tai Mapam pasipriešino. Gen. Saronas buvo darbietis. Jis norėjo savo partiją organizuoti, o vėliau perėjo į Likudo partiją, kad galėtų vadovauti Izraelio karo jėgoms.

POPIEŽIUS ATSKRIDO Į KANADĄ

KVEBEKAS, Can. — Popiežius Jonas II atskrido į Kanadą 11 dienų vizitui. Jis planavo aplankyti svarbesnius miestus ir susitikti su atsakingais bažnyčios ir valstybės pareigūnais.

Sekmadienį jis atskrido į Kvebeką. Aplankys Montrealį, rugsėjo 14-16 dienomis bus Toronte, rugs. 16 d. vakare pasieks Winnipegą, rugs. 18 dieną bus Edmontone, o rugs. 19 d. bus Vancouveryje.

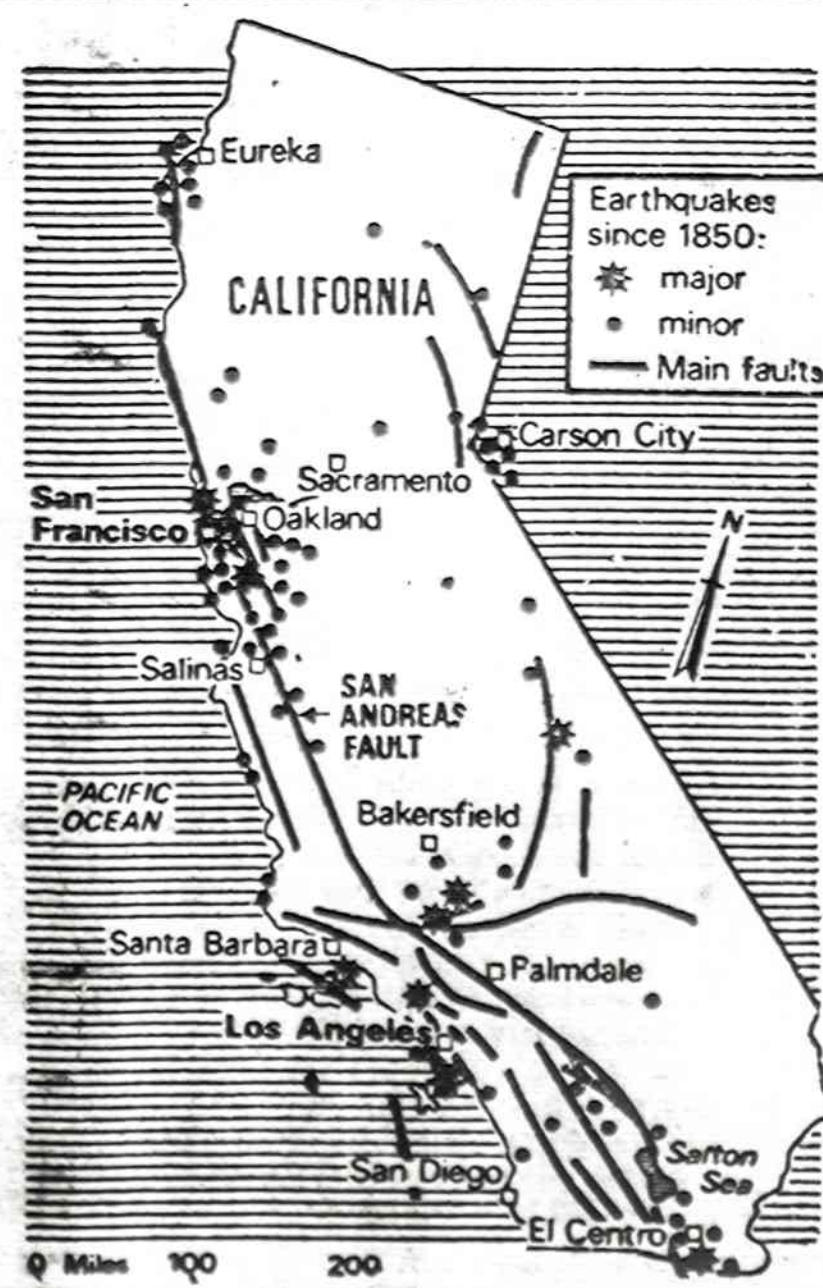
Kanados vyskupai buvo suvažiavę praeitą savaitgalį. Jie išleido atsišaukimą, patariantį vyriausybei siekti taikos pasaulyje.

AFGANISTANE BŪS VIENINGA VADOVYBĖ

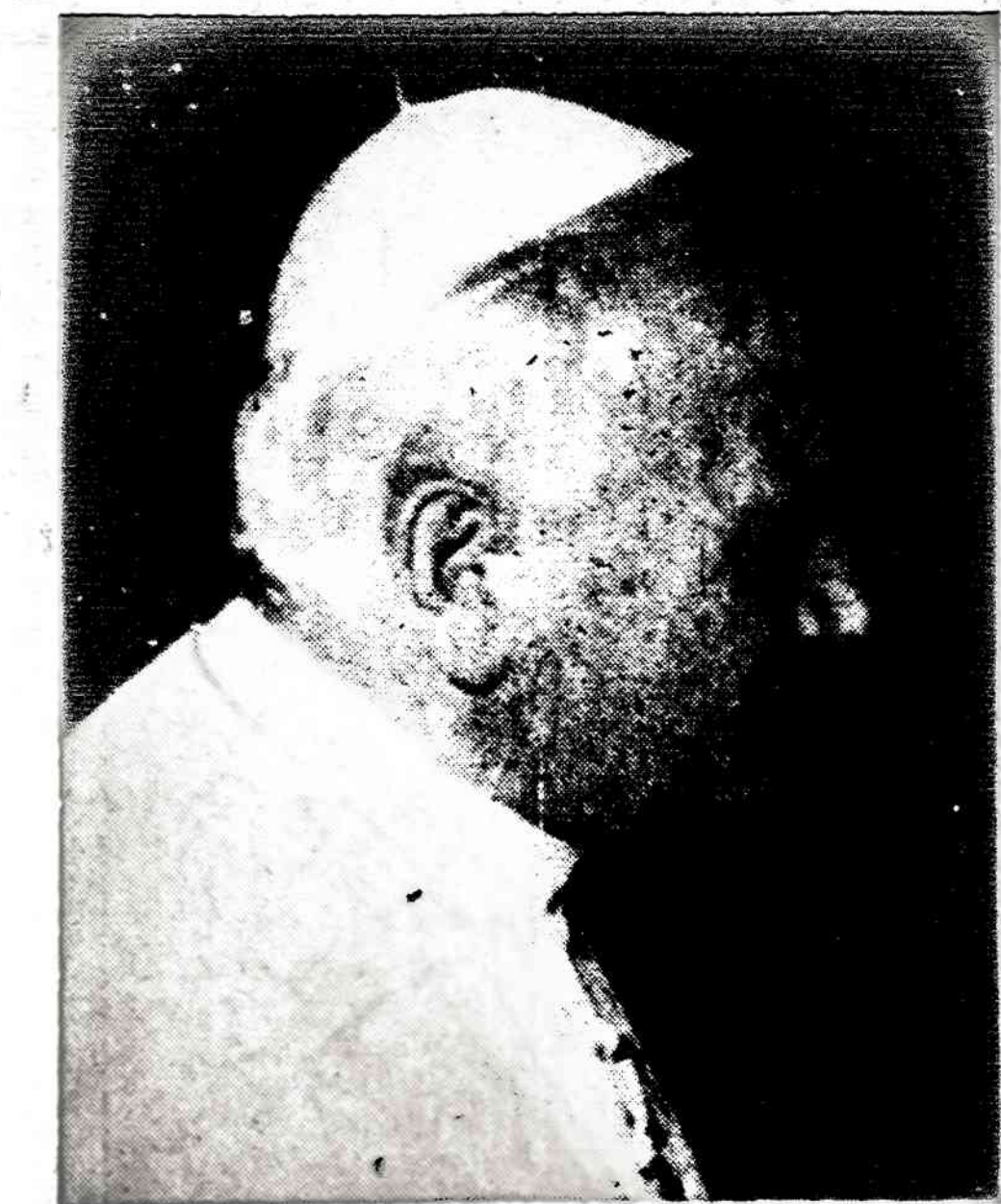
PESAVARAS, Pakistanas. — Sąjungos dviejų sovietų provincijų Afganistano kero jėgas, einama prie vienos kariuomenės, kovojančios prieš įsiveržusius rusų karo jėgas. Kovojantieji afganiečiai yra įsitikinę, kad krašto laisvę greičiau pasieks, jeigu visame krašte apjungs visus kovotojus į vieną gerai organizuotą kovotojų kariuomenę.

Sovietų karo jėgos traukiasi iš Pandžiušo slėnio, nes kovotojai rusus stumia iš pašlaičių.

Chicago mokytojų vadovybės atstovai penktadienį nusistatė su miesto atstovais dėl didesnių algų.

Vakar Kalifornijos pakraščiuose sunkiai sudrebėjo žemė.

Kvebeke popiežius pasitiko tūkstantinė minia. Jis atskrido sekmdienį ir atvyko į miesto centrą. Jo laukė miesto plačioje gatvėje sustoję didžiausios minios žmoniai.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslų žinių populiarius perteikimas

IONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

BURNOS IR LŪPŲ ŽAIZDELĖS

Išmokime tvarkytis su skausmingomis lūpų ir burnos žaizdelėmis; ne tik sau, bet ir kitam galėsime geriau padėti.

(Mediciniškas raginimas)

Dr. Jonas Adomavičius

Visi žinome lūpų bei burnos gleivinės žaizdelėmis išsivertimą. Tai virusų sukeliama negerovė (angliškai Fever blisters ar cold sores vadinama). Tas virusas vadinamas HERPES VIRUS. Žaizdelės, paprastai, atsiranda ant lūpų, kartais jos burnos viduje pasitaiko. Dažnai pūslėlės trūksta ir likusių žaizdelė matome. Karštis ne visada esti. Virusas kūne gali rasti per metus metus ir nesukelti negerovių tol, kol pasilpsta organizmas, kurią kitokią negerovę gavęs bei karščio susilaukęs. Paprastai tos karščio sukeltos lūpų-burnos pūslėlių-žaizdelės pačios savaime išnyksta karščiui pranykus.

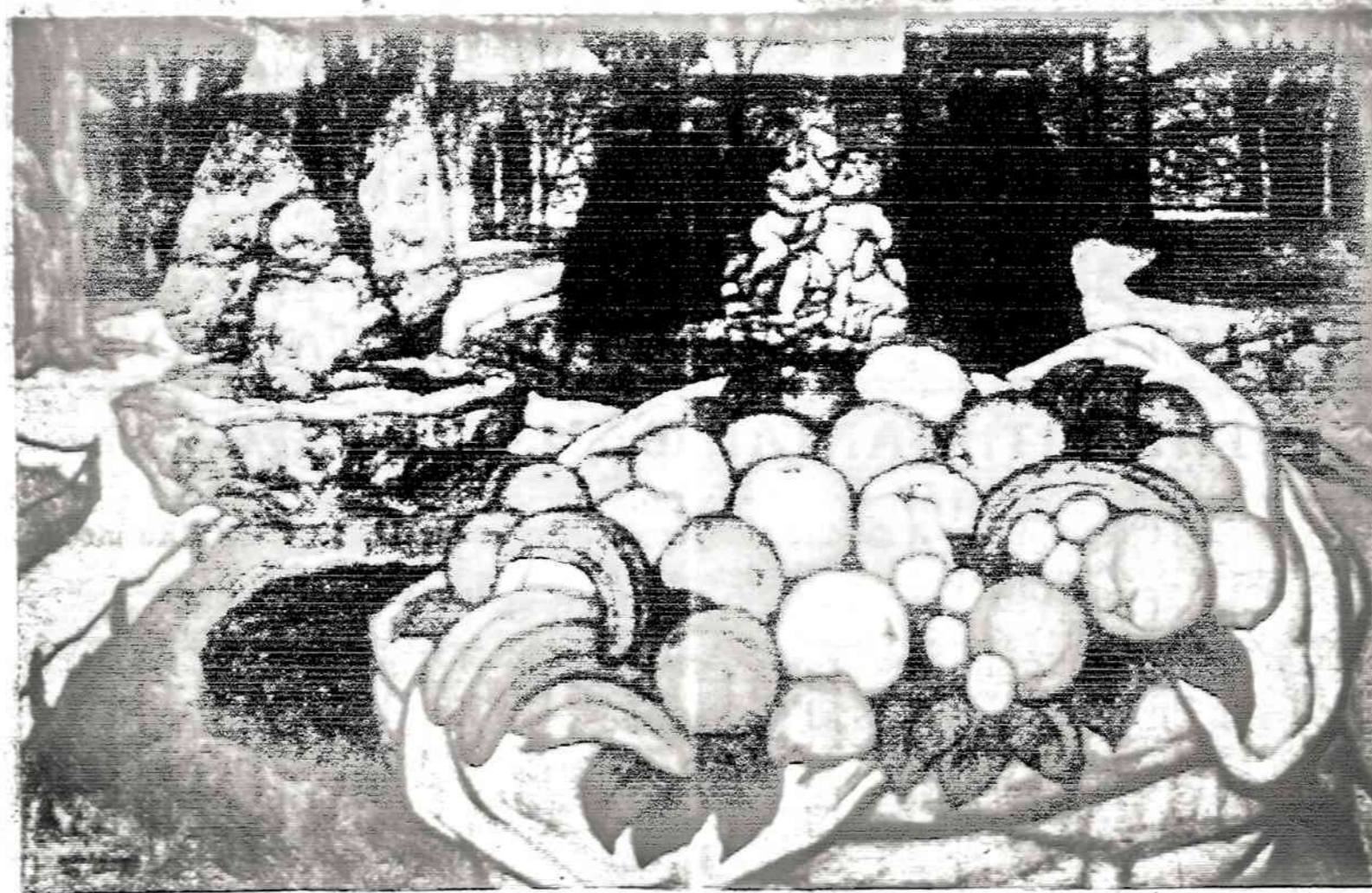
Kitokios rūšies žaizdelės burnoje gali atsirasti be matomos

priežasties ar po sužiedimo: atsitiktinai sukandus burnos gleivinę bei liežuvį. Tai skausmingos žaizdelės (canker sores). Pagaliau ir jos savaime susitvarko.

Pas vaikus kitoks virusas (Coxsackie virus) gali sukelti burnoje žaizdeles, kartu ant plaštakų ir pėdų dėmeles. Todėl ta negerovė vadinama "rankų-kojų ir burnos sindromu". Sindromas yra rinkinys nusiskundimų ir apsirėikimų, negaluojančių kokia nors negerovė. Tais atvejais vaikas jaučiasi gerai ir nekarsčiuoja. Ir ta negerovė praeina pati savaime.

Alerginė (išjautrinimo) reakcija į vartojamus vaistus gali sukelti burnoje žaizdas. Tuo atveju taip pat ir ant odos įvairiose kūno dalyse gali išbėrimas gautis. Tais atvejais nieko nelaukiant reikia kreiptis į gydytoją. (Gali ant lūpos pradėti augti vėžys ir žaizdele atsiverti. Taip pat ir ant dantų smegenų gali vėžys pradėti augti. Ypač pavojus taip dažniau pasitaiko. Ypač baltas dėmės (ar balzgas) pastebėję burnoje, kreipkitės pas dantų ar kitokį gydytoją, nes tokios dėmės yra vėžio pradžios. Vėžiškos žaizdos ne skausmingos.

Gali sifiliš žaizdomis rodytis

- Dail. Poveičiūtė

Natūrmortas. Anejus

burnoje, kai nenormaliai atliekami intymūs santykiai. Taip pat ir sifilio žaizdos neskausmingos.

Dar daugiau priežasčių gali sukelti burnoje žaizdas, bet tais atvejais esti dažnai palieštos akys, sšnariai bei kiti organai.

Naminis lūpų-burnos žaizdelių gydymas

Burnos-lūpų žaizdelės, virusų sukeltos, sugyja pačios. Gydan-tis stengiamasi sumažinti karštį, palengvinti skausmus ir ganėtinai gerti skysčių. Šituo reikalu beveik kiekvienas apsieidžia. Jei negali kramtyti, tai ir negeria. Šitos mediciniškos nuodėmės daugiau ne vienas lietuvis nedarysime. Dėl skausmų negalėdami maisto kramtyti, nieko dar taip daug blogo savo kūnui nepadarysime per keletą dienų, jei tik PAKANKAMAI daug naudingų skysčių gersime. Čia tinka sriubos, pienas, atskiestos ar grynos vaisių sultys, skystos košelės, skystas kiaušinio baltymas ir pan. Ypač pensininkams ir vaikams labai svarbu pakankamai naudoti skysto maisto.

Mat, jie jau ir taip dažnai užsispiria nevalgyti, o jau bent kiek suskandus burna, ne iš tolo neprimama kieta maisto. Pakankamas skysčių priėmimas vertinamas pagal turimą dvilykos (12) valandų šlapimo kiekį. Mažiausiai dvi kvortas per dvilyką valandų šlapimo žmogus turi padaryti. Tik tada jo išgerto nuryto skysčio kiekis bus pakankamas. Prisieima negeriantiems maistui šlapimo kiekis. Tada ligonis ir artimieji žinos, kaip stipriai reikia versti ar verstinis skysčių naudojime. Geriausiai naudoti, šalia skysčio, dar kiek tirštesnį maistą. Tai geriausias gydymas. Lietuvoje tokiems duodavo ramunėlių ar aviečių arbatos su medumi. Medus buvo dažniausiai tik ligoniams ir bitininkams tada prieinamas. Jis buvo skanėstas ir daug rečiau kam prieinamas, palyginti su citrūnų sultimis. Šaltas maistas ir tokie skysčiai labiausiai priimtini turint burnoje žaizdes. Todėl ledinės vaisių sūlis tokie ligoniai labai noriai priima.

Skausmą mažinant ant lūpų ir burnoje turint žaizdes (virusų sukeltas) geriausiai naudoti kamforinį alkoholį (CAMPHO-PHENIQUE). Jo kiekvienas dabar nuspikite iš vaistinės be recepto. Pirkite didesnę bonkutę, jis pigus. Visada jo turėkite namuose, nes nežinai kada pradės lūpas bei burną berti. O toks gydymas yra labai veiklus, jei pradėdama TUCUOJAU gydytis, tepis vos pajutus negerumą ant lūpos. Pradžioje esti skausmelis ir nedidelis paraudimas bei gumbuočių patinimas. Tada su minėtu kamforiniu alkoholiu nuolat reikia liguistą lūpų vietą tepti, nuolat tuo alkoholiu drėgną lūpą laikyti. Taip elgiantis, dažnai sustabdomas žaizdelių atsiradimas. Taip elgiamasi su virusinėmis žaizdelėmis ant LŪPOS.

O kai žaizdelės ima rasti VI-DUJE burnos (ant lūpos vidaus ar ant dantų smegenų), tada ge-

riausiai naudoti irgi be recepto gaunamą vaisių ORABASE. Tą vaistą irgi visi turėkime namuose, nes ankstyvas gydymas yra sėkmingiausias.

Dėl vadinamų CANKER SORES (kaip ir virš minėtų SALČIO žaizdelių) galima naudoti minėtą kamforinį spiritą (campho-phenique) ar phenolo gaminį (BLISTEX).

Pasitaikys visokių jautruolių. Vos uždėjus minėtus vaistus ant žaizdelės gali jaustis lengvas deginimas — tai taip turi ir būti. Tik jei darosi vis didesnis sujaudinimas liguistos vietos, liaukis toliau tuos vaistus naudojes.

Kai išorinės, ant lūpos žaizdelės (jų sekretas) sukrekėjo, tai prisieima SALTĄ kompresą uždėti ir tada jos esti prasalinamos. Galima ir minėtą kamforinį spiritą laikyti nuolat (vatoje ar medžiagoje), ilgesnį laiką.

Burnoje žaizdelės, paprastai, pranyksta per savaitę, antrą. Jei ilgiau negu trys savaitės burnoje žaizdelės laikosi, kreipkis pas gydytoją.

Ką galės gydytojas padėti minėtu atveju

Gydytojas nuodugnai apžiūrės burną. Jei burnoje bus pri-auge MIELIŲ grybelių (angliškai tokia negerovė vadinama THRUSH), tai jis prirašys vaistą NYSTATIN. Tai priemonė prieš mielių išveisimą burnoje. Mat, ir tokių niekų atsiranda pas palinkusį karklą, pas visų epleistą ir apsieidusį pensininką, kuris nesimaitina, negeria pakankamai naudingų skysčių. Dabar stempėje tokie mielių grybeliai išveisia NETEKU-SIEMS ATSPARUMO ŽMO-NĖMS. Tai mirtina negerovė, pasitaikanti išvirkščiama, nusilpusiems, natūralaus atsparumo tekusiems žmonėms. Ta liga vadinasi AIDS (Acquired Im-mune Deficiency Syndrome). Todėl visi visada atsimeikime, kad žmogaus turimas iš prigimties atsparumas įvairioms li-

goms turi būti PALAIKOMAS

ir ant dantų smegenų), tada ge-

riausiai naudoti irgi be recepto gaunamą vaisių ORABASE. Tą vaistą irgi visi turėkime namuose, nes ankstyvas gydymas yra sėkmingiausias.

Mat, ir tokių niekų atsiranda pas palinkusį karklą, pas visų epleistą ir apsieidusį pensininką, kuris nesimaitina, negeria pakankamai naudingų skysčių. Dabar stempėje tokie mielių grybeliai išveisia NETEKU-SIEMS ATSPARUMO ŽMO-NĖMS. Tai mirtina negerovė, pasitaikanti išvirkščiama, nusilpusiems, natūralaus atsparumo tekusiems žmonėms. Ta liga vadinasi AIDS (Acquired Im-mune Deficiency Syndrome). Todėl visi visada atsimeikime, kad žmogaus turimas iš prigimties atsparumas įvairioms li-

goms turi būti PALAIKOMAS

ir ant dantų smegenų), tada ge-

riausiai naudoti irgi be recepto gaunamą vaisių ORABASE. Tą vaistą irgi visi turėkime namuose, nes ankstyvas gydymas yra sėkmingiausias.

Mat, ir tokių niekų atsiranda pas palinkusį karklą, pas visų epleistą ir apsieidusį pensininką, kuris nesimaitina, negeria pakankamai naudingų skysčių. Dabar stempėje tokie mielių grybeliai išveisia NETEKU-SIEMS ATSPARUMO ŽMO-NĖMS. Tai mirtina negerovė, pasitaikanti išvirkščiama, nusilpusiems, natūralaus atsparumo tekusiems žmonėms. Ta liga vadinasi AIDS (Acquired Im-mune Deficiency Syndrome). Todėl visi visada atsimeikime, kad žmogaus turimas iš prigimties atsparumas įvairioms li-

goms turi būti PALAIKOMAS

ir ant dantų smegenų), tada ge-

riausiai naudoti irgi be recepto gaunamą vaisių ORABASE. Tą vaistą irgi visi turėkime namuose, nes ankstyvas gydymas yra sėkmingiausias.

Mat, ir tokių niekų atsiranda pas palinkusį karklą, pas visų epleistą ir apsieidusį pensininką, kuris nesimaitina, negeria pakankamai naudingų skysčių. Dabar stempėje tokie mielių grybeliai išveisia NETEKU-SIEMS ATSPARUMO ŽMO-NĖMS. Tai mirtina negerovė, pasitaikanti išvirkščiama, nusilpusiems, natūralaus atsparumo tekusiems žmonėms. Ta liga vadinasi AIDS (Acquired Im-mune Deficiency Syndrome). Todėl visi visada atsimeikime, kad žmogaus turimas iš prigimties atsparumas įvairioms li-

goms turi būti PALAIKOMAS

MAISTU ir GERIMU. Ypač visi PAGYVENUSIEJI (pensininkai) gerai šitą tiesą įsidėmėkime ir visomis jėgomis stenkimės gerai maitintis ir pakankamai naudingų skysčių naudoti. Mat, net jauniausi žmonės, alietai, kai jie nenelka minėto prigimto atsparumo, jie visi laike trijų metų MIRSTA. Čia žmonėms vis daugiau į niekus virstant, ta AIDS vis plinta. Žmonės, susirgę ta liga, labai nusimena, nes žino artėjantį net gražiausio, jauniausio, stipriausio gyvenimo galą. Kiekvienas mūsiškis turėtų būtinai išvengti tokios negerovės per susitvarkymą savo elgsenos, valgio ir gerimo.

Gydytojas dėl VIRUSINĖS kilmės žaizdelių nieko daugiau negalės padėti. Todėl prisieis jas gydyti minėtu kamforiniu alkoholiu. Tik čia reikia visus perspėti nenaudoti skausmą raminančio vaisto NYLOCAINE, kurį, pataikaudami pacientams, mėgina kai kas naudoti. Ypač vaikams tas vaistas nenaudo-tas burnoje esamoms skausmingoms žaizdelėms. Tas vaistas gali trukdyti ryti, tada gali lengvai maistas patekti į rėklę ir į plaučius.

Išvada. Jei negerumas atsirado pradėjus vaistus dėl kurios kitos negerovės naudoti, pasitark su gydytoju, pirm negu naudosi kitą to vaisto dozę.

Jei gyj pastebėjai burnoje, jos viršuje — ant gomurio dides baltas dėmes (įtark atsiradusį THRUSH), šaukis gydytojo.

Kai negerumas prasideda mažomis pūslėlėmis, po to pasikeičia mažomis baltomis žaizdelėmis, apsuptomis paraudimo ant lūpų, o taip pat ir dantų smegenų, įtark šalčio sukeltas žaizdes (herpes, cold, fever sores) ir tučiuojau pradėk namuose gylytis minėtu kamforiniu spiritu.

Kai vaikas gerai jaučiasi ir pas jį atsiranda ant lūpų (ar burnoje) žaizdelės ir kartu dėmės ant plaštakų bei pėdų, įtark rankų, kojų, burnos negerumų sindromą ir gydyk tokį vaiką namuose kaip virš minėta. Jei, be lūpų dėmių, vaikas gauna bitroje žaizdes, šaukis gydytoją.

Pasikaityti. Donald M. Vickery, M.D. Take Care of Yourself. Addison-Wesley Publishing Co.

STENKIMĖS GERU PATA-RIMU PASINAUDOTI

KAI INKSTŲ AKMENYS SUKELIA PŪLIAVIMĄ, KAS DARYTI?

Klausimas. Mano gimnaitė Lietuvoje atsiuntė laiške prašymą vaistų nuo inkstų akmenų. Jos šlapime rasta daug baltųjų kraujo kūnelių. Kuo galiu aš jai padėti, patark man kuo greičiausiai, Tamsta Daktare. Ačiū.

Atsakymas. Moteriškos dažnai gauna pūslės uždegimą, nes

jų šlapimo kanalas, išeinąs iš pūslės yra trumpas — vos pusės colio ilgio. Todėl reikia vengti užkrėtimų, kurie dažniausiai atsiranda tuštinantis. Ji tegul varlosi po vidurių išsibūtinimo iš PRIEKIO į užpakalį, o ne priešingai, kaip dažniausiai daroma.

Antras dalykas: ji turi gerti naudingo skysčio (vandens) labai daug: pirmomis dienomis PO KELETĄ GALIONŲ (GALIONAS — KETURIOS KVORTOS) per parą (24 val.). Žinau, kad akis pastatysi, šitą tiesą išgirdus: taip po KELETĄ GALIONŲ skysčių PER PARĄ.

Trečias dalykas: tegai padar-o šlapimo tyrimą BAKTERIO-LOGISKAI ir JAUTRUMŲ tyrimą (culture and sensitivity test). Tada žinosime, kokiais vaistais kovoti su tuo užkrėtimu.

Jai užkrėtimą pradėjo komplikacija inkstų akmenų. Nuo inkstų akmenų nėra vaistų, yra tik gydymasis dieta ir ATSAKANČIŲ skysčių gėrimas. Tuojau sužinok (gydytojas tegul parašo vardą tu drusku, iš kurių susideda tie akmenys). Tada bus galima patarti, kokius skysčius naudoti, kaip minėta, GALIONAIS.

Jei tai bus URATAI (šlapimo rūgšties druskos), reikės SARMINTI šlapimą geriant galionais citrininius skysčius (jie burnoje rūgštus, o šlapumas dėl jų darosi ŠARMINIS). Uratus galima pažinti iš akies: atsaldytas šlapimas darosi drumzlinas ir kaip raudonos plytos spalvos.

Jei inkstuose akmenys yra uolos — KALKIŲ kilmės, tada reikės šlapimą RUGSTINTI geriant galionais SPANGUOLIŲ (Cranberry) sunkos, atskiestos su vandeniu. Tada reikės nevalgyti pieno gaminių — varškės, sūrio ir jo negerti. Spanguolės turi natūralų antibiotiką. Mūsiškiai gali gerti ir bruknes. Jos irgi rūgština šlapimą.

Visi giminių turintieji Lietuvoje praneškite jiems, kad ne vaistų jie prašyti, bet TIKRĄ ligos diagnozę (su gydytojo pagalba apturėta) čia praneštų. Tik tada mes galėsime jiems tinkamai ir sėkmingai padėti.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, US Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Six-Year Plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now 6 Bonds say \$1000 when held to maturity of 6 years. 10 months after the first year. Bonds are sold at 100% of face value. Interest is paid quarterly. When needed they can be cashed for 95% of face value. Interest is 4% when held to maturity. Bonds are sold at 100% of face value. Interest is 4% when held to maturity.

Take stock in America.

6 Bonds mature in less than six years

LIETUVA

Tu — man kaip žydintis gėlynas,
Kaip pasaka gyva esi,
Šventuosius tavo ažuolynus
Lankau svajonių ilgesy.

Tavų žydrių akių žvelgimas
Šventas man stiprią galią,
Tu džiaugsmui, gėriui, laimei gimus,
O slegia vis pikta dągia.

Matau tave, kaip austrą skaisčią, —
Gintarų nuostabių šalį,
Buvai ir būsi žemė ašičių
Ir nieks tavęs nenugalės!

Tava širdis — žemčiugas gyvenas
Tiesybės, meilės ir kovos, —
Žaibiškai amžius ažuolynai
Tėvynės mūsų Lietuvos!

Petras Babickas

NUTAREM PADĖTI GABIAUSIAM RATELIO NARIUI

Rašo Vladas Rasčiauskas

Kai įsigijome instrumentus, tai stygų orkestro nariai rinkdavomės antradieniais ir penktadieniais. Aš jau nujū, kad pirmą antradienio pamoką mes prapleėjome.

Daugiausia kalbėjo mūsų mokytojas, muzikas Isličkaš. Kad būtinai reikėtų laikas nebūtu leidžiamas, jis nustatė tvarką, ką kiekvienas iš mūsų pamokos metu turime daryti. Antra pamoka buvo daug naudingesnė negu pirmoji, bet visi pripažino, kad ir pirmoji pamoka buvo naudinga.

Nepastebėjome, kaip greitai praėjo ir penktadienio pamoka. Mokytojas Isličkaš, prieš išėjimą, visiems pasakė:

— Kitai pamokai pasiruoškite, kad žengtume pirmyn spartesniais žingsniais.

Mes jau buvome pasirinkę instrumentus ir žinojome, kas kuo grosime. Mes jau mokėjome ir instrumentus nustatyti. Kiekvienas savo instrumentus jau mokėjome nustatyti, bet kai sekantį kartą priderinome instrumentus viena su kita, tai visus palietė džiaugsmo langa, nes pirmą kartą išgirdome kaip sužvė visos stygos suderintu balsu. Jis buvo stiprus, ir garsus.

Stasys, Petraitis pasirinko smuiką. Jo styga buvo garsi, bet suderinta su kitais instrumentais. Jis pats apsidžiaugė, bet pastebėjo, kad norėtų pramokti gitarą paskambinti.

Su apskaitės, tai geriausia režisieriaus pareigoms ir tiko. Kunigas Karečka neateidavo į repetitijas ir netekom režisieriaus. Visi įsivaizdavom, kad savo rokas mes žinome, bet kai reikia vaidinti, tai pradėjome abejoti.

Petraitis buvo gabiausias vaidintojas, tai kažkam kilo mintis pasiūlyti jam režisūrą. Jis neatsisakė. Netrukus visi įsitikinome, kad jis buvo gėbūs režisierius. Sekančiame susirinkime pasiūliau Petraitį paskirti režisieriumi. Visi sutiko. Džiaugėmės, nes pajutome, kad jis gali mums daugiau padėti, negu kun. Karečka.

Suruošėm trečią vaidinimą. Jis buvo sėkmingas ir naudingas. Petraitis vaidino ir režisavo. Praeitame straipsnyje buvo paminėta, kad stygų orkestras jau grojo scenoje. Tai buvo klaida. Stygų orkestras dar negalėjo groti, nes muzikantai dar negalėjo groti. Grojo mums jau žinomas dūdų orkestras. Būgnai skambėjo pro atdarus langus, nes stygų orkestrui dar reikėjo daug pasimokyti.

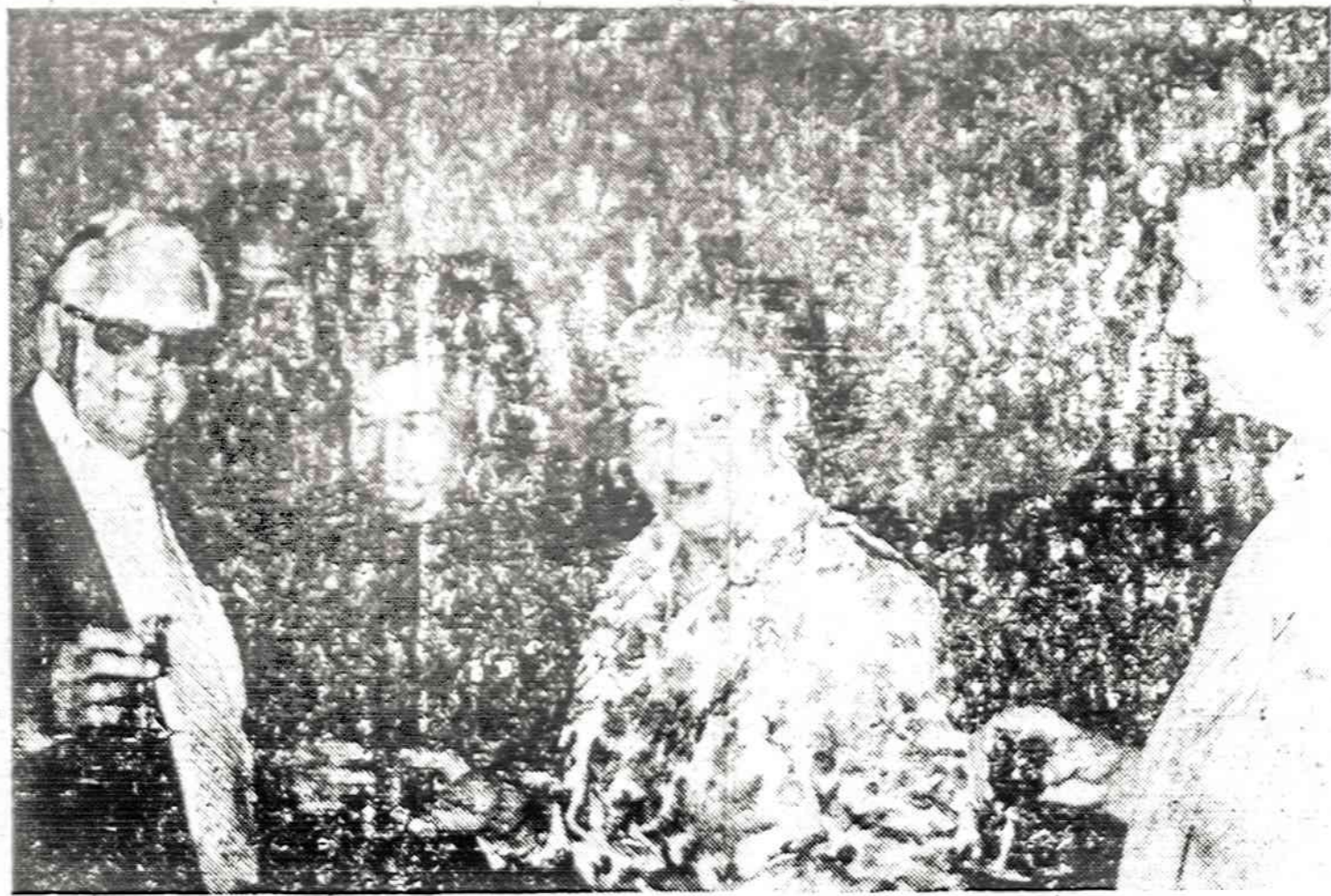
Tą rudenį suruošėm kelis vaidinimus, buvo šokiai ir baras. Vaidinimas atnešė mums litų. Kiek atsimenu, tai užmokėjom Kaciu už instrumentus keliomis savaitėm anksčiau, negu turėjome mokėti. Artėjant metams prie galo (tai buvo 1925 metų pabaiga), teko rimtai pasikalbėti su Petraitiu.

— Panevėžys man patinka, bet aš norėčiau išvažiuoti į Klaipėdos konservatoriją, — sako man Petraitis. — Aš labai mėgstu muziką, man patinka menas, bet aš jokiū būdu negaliu išrokuoti, kaip man patekti į konservatoriją. Ten viskas brangiai kaimuoja, man reikia pinigų, o aš jų neturiu.

Aš jam atsakiau, kad ir aš jų neturiu. Ir, atsimenu, jam pridėjau:

— Tu nenusimink. Pasaulyje nėra to, ko negalima. Aš bandysiu tau padėti. Pasistengsiu tavo pagėdavimą išpildyti.

Tada aš jam patariau į sekantį ratelio susirinkimą neateiti. Susirinkusieji aš pasakysiu, kad turi talentą. Gal groti, vaidinti ir dainuoti. Priminsiu, ką

Vladas Rasčiauskas savo 78 metų sukaktį minėjo Kinijoje, Pekine, naujai pastatytame viešbutyje. Jį sveikina tuometinio Pekino meras ir kiti Pekino pareigūnai.

Lietuvoje keturi tūkstančiai ežerų MAŽDAUG TRIS KART TIEK JŲ YRA JAU MIRE

Seniau ežerų Lietuvoje buvo žymiai daugiau. Šiuo metu turime apie dvidešimt tūkstančių pelkių, užimančių apie penkis šimtus tūkstančių ha. Manoma, kad daugiau kaip du trečdaliai pelkių yra užžėję ežerais. Statistika gana liūdna — mes netekome maždaug tris kartus tiek ežerų, kiek jų turime šiandien.

Nemaža mūsų ežerėlių buvo sunaikinta ankstyvesniais laikais, sausinant pelkes. Teko ma

tyti Varėnos rajone Kampio ir Pilvingio ežerus, kuriuose sausinant didelių pelkių masų Straujos upelio baseine, vandens lygis pažemintas apie du metrus. Ekonominškai tai pateisinama, bet ežerams padaryta didelė žala. Ypač Pilvingio ežerui, kuriame šiuo metu vanduo nuseko iki dviejų metrų. Tokio gylio ežeras netruks užželti. Jo vietoje liks niekam nenaudinga pelkė, nes jai įrengtas sausinimo tinklas bus perseklus.

Pastaruoju metu ežerų apsauga susirūpinta. Uždrausta vandens imti bet kurio ežero vandens lygį be Gamtos apsaugos komiteto žinios, daroma ir kitokių žygių paties ežeruose ir jų gyvūnijai išsaugoti. Tai gerai. Tačiau tuo toli gražu dar nesustabdom ežerų nykimo, jų natūralaus užžėlimo. Kovai su ežerų užžėlimu reikia žymiai efektingesnių priemonių. Veiksmingiausia iš jų — pavalyti ežerus nuo dumblų ir vandens augmenijos. Technškai šios priemonės nesunkiai įvykdomos šiuo metu turime galingų žemsiurbų, ku-

rių našumas siekia 1000 kubinių metrų per valandą, o grunto transportavimo atstumas puipovamždziais siekia 3,5 km. Tokio transportavimo atstumo pakanka pavalyti bet kuriam krašto ežerui, o 15 metrų gylio (iki kurio gali iškasti žemsiurbės) gali pavydėti ne vienas mūsų didžiųjų ežerų (Dysnų ežero, sakysime, didžiausias gylys šiuo metu 6 metrai. Rekyvus — 7 metrai, žuvinto — 3,4 metro). Iškasti vieną kubinį metrą žemsiurbėmis ir jį transportuoti kaštuotų apie 16 centų, vadinasi, ne taip jau brangiai. O pavalyti kai kuriuos mūsų ežerus (Žuvinto, Biržė ir kt.) reikia būtinai ir nedelsiant.

Hidromechanizacijos priemonėmis (žemsiurbėmis ir hidromonioriais) galima ne tik pavalyti esamus ežerus, bet ir atkurti užžėlusiuosius. Tam reikėtų tik iškasti iš ežerėlių durpes bei sapropelį. Kol kas dar apie tai galime tik svajoti, nes vargu ar bus ryžtasi tokio masto darbas artimiausią dešimt metų. Tačiau kai ką galima padaryti jau šiandien.

Ežerus pavalyti šiuo metu kliudo ne techninės priemonės (jų yra pakankamai), bet šių darbų ekonomika. Visi suprantame, kad, pavalę ir pagilinę ežerą, sustabdysime jo užžėlimą, išsaugotume grožį, padidintume žuvų prieauglį. Tai gerai, tačiau, kokią konkrečią naudą duos šie darbai, per kiek metų kompensuosis įdėtos lėšos, dar nežinome.

Šią problemą galime palyginti su kokio nors pramoninio ar kitos paskirties objekto statyba.

Statant bet kurį objektą, ypač stambesnį, dažniausiai pagerinama arba naujai nuvesiami keliai, pastatomi gyvenamieji namai, o kai kada išrasi miestai, pagerinama, panaujinama visa aplinka. Tiems darbams išleistos lėšos dažniausiai įtraukiamos į objekto statybos kainą, ir jas ekonomiškai pateisina tik šio objekto rentabilumas.

Man atrodo, panaši padėtis yra ir su ežerų pavalymu bei pagilimu. Čia irgi reikėtų įskaičiuoti išlaidas. Ežerų pavalymui svarbą reikia vertinti ne tiesiogiai, bet kaip papildomą naudą, o tiesioginės ekonominės naudos išskoti kitur. Ją rasti nesunku. Ežerų nusėdės, sapropelis, o taip pat durpės, yra vertingos organinės trąšos, žaliava pramonėi. Vadinasi, iškastas sapropelis, durpės gali duoti konkrečią ekonominę naudą ir tuo pateisinti ežerų pavalymą.

Sapropeliai ypač vertingi kaip trąša. Jų sudėtyje yra beveik visų augalams reikalingų maisto medžiagų. Be azoto, fosforo, kalio, sapropeliai turi labai reikalingus mikroelementus — molibdeno, boro, kobalto.

Iš ežero dugno kasama grunta galima panaudoti ne vien laukams tręšti, bet ir jiems melioruoti. Paprastai aplink užžėliantį ežerą susidaro didesnė ar mažesnė pelkė. Ji būna nenaudojama, o ją nusausinti savitaikos būdu dažnai neįmanoma, nes ežero vandens horizontas susiformavusios pelkės paviršius atžvilgiu būna pernelyg aukštas. Tokias pelkes galima nusausinti, tik atskyrus jas nuo ežero pylimais ir pastačius vandens kėlimo stotis, kurios vandens per

teklių visą laiką nusiurbtų iš sausinanamos kanalų tinklo.

Sausinimo kanalo, pylimų bei vandens kėlimo stotelių statyba brangi ir sudėtinga, reikalauja daug darbo jėgos. Be to, vandens kėlimo stotims išlaikyti, sausinimo sistemoms eksploatuoti, visą laiką reikės nemažai lėšų ir energijos. Todėl visa tai apsimoka, tik sausinant didelius masyvus. Tačiau prie ežerų dažnai būna nedidelių pelkių. Tad ką gi daryti su jomis?

Čia iškilo sumanymas tokių pelkių ar kitų esančių netoli ežerų drėgnų plotų melioravimui panaudoti iš ežero dugno iškasimą grunta, kartu pavalant ežerą.

Leonas Katkevičius

● Chicago. O'Hare aerodromas yra vienas iš didžiausių aerodromų Amerikoje.

● Baltimpre buvo pirmasis miestas, kuris buvo apšviestas 1817 metais.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia Lietuvos fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitais, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA nešėko pelno, nariams patarėjai tik savilpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apdrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomą apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikų apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3,00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreiptis į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie Jums mielai pasakys ir SLA istoriją.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

- LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 100 metų metraštis. Jams yra vertingi, nekuomet neseniai, Vladas Krivis, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Jonko, V. Stankos, J. Rankos, dr. Kazio Griniaus, taip pat E. Matusevičiaus ir V. Medaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šilekio, V. Kašubos, A. Rūčkėtelės ir A. Varas kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$2.
- DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tarybinių kūrėjų Juozas Vaičiūnienė atsiminimai apie dainų sventes bei jų šventes ir elga. Įdomi skaityti ir nedainuojančiam žmogui, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei iliustracijomis. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.
- VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkos aprašas apie Juozą Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimą. Tai ne savęs gyvenimo brošiūrų aprašymas, bet tikslu ir laimingai būties šio patirinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Tai 206 puslapių knyga, paduodama tik už \$2.
- LIETUVIŠKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamaliūno žurnalas parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Latvijos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje išspausdinti nuotraukomis, pabrėžiant duomenis, višvartė pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 338 pusl. knygoje yra Rytprūsių šeimapiis. Kaina \$4.
- KLAUKIMŲ LEMIA, rašytojos Petronėlės Ortašaitės atsiminimai ir mintys apie ateitį ir viską apie lietuvių ir jų maitinimą bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$2.
- JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nusprendęs būti klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje, tik mįslė. Įdomus knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 268 puslapių, kainuoja \$6.
- LIETUVIŠKOS NOVELS, E. Ešenko kūryba, J. Vabalas, 300 pusl. knygoje yra 16 samojūgių novelių. Kaina \$2.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. K. HILMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

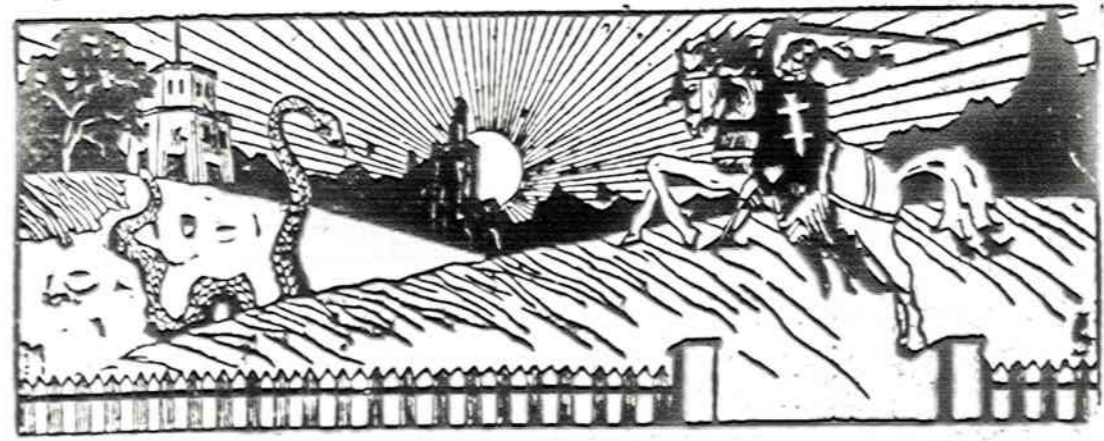
For constipation relief tomorrow, reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

- Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas \$10.00
  - Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis 208 psl. \$6.00
II dalis, 229 psl. \$6.00
  - Miko Šilekio, LIUCLJA. proza. 178 psl. \$5.00
  - Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. \$5.00
  - Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 psl. \$4.00
  - J. Venclvos, S. DAUKANTO LIETUVIŠKA VEIKLA. 60 psl. \$2.00
- NAUJIENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 atkūkite čekį ir pridėkite vieną dolerį paratūrinimo šilaidoms.

Inž. LIUDAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip IŠ PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunumi ir prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir parė mums toliau studijuoti.

Kaina \$24. Kiti viršeliai. Patsas \$2.

NAUJIENOS

1729 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per three months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

metams \$40.00
pusiui metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:
metams \$48.00
pusiui metų \$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pilpinus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Atrodo, kad rusai vis dėlto nesiverš į Vakarų Vokietiją

Gabi Vakarų Vokietijos žurnaliste Helga Zepp Larouche užsiminė, kad sovietų karo vadai, pasinaudodami Amerikos prezidento rinkimais ir amerikiečių tarpusavimi kovoms, gali surizikuoti ir įsiveržti į Vokietiją bet kažin ar jie drįs rizikuoti.

Liepos mėnesį rusų karo vadai sutraukė milijoną gerai ginkluotų karių į Vokietijos pakraščius, kai paskelbtas gen. Rogers žodis gali priversti rusus tuo reikalu gerai pagalvoti.

Sovietų karo vadai turi galvoje ir prezidento Reagano juokais padarytą pareiškimą. Jeigu rusai pabandytų veržtis į Vakarų Vokietiją, tai amerikiečiai už pusvalandžio bombarduotų Maskvą, besijuokaudamas pasakė prezidentas. Sovietų spauda keliais atvejais labai aštriai kritikavo prezidentą ir Ameriką. Jie dar ir šįandien neduoda jam ramumo.

Praeitą šeštadienį Washingtone paskelbtas pranešimas dar didesniu rūpesčiu sukėlė sovietų karo vadų tarpe. Amerikos mokslininkų federacijos direktorius Jeremy J. Stone pasiuntė krašto apsaugos sekretoriui Caspar Weinbergeriui laiška, užklaudamas, ką Amerika darytų, jeigu sovietų karo jėgos bet kurią dieną pradėtų veržtis į Vakarų Vokietiją. Sekretorius Weinbergeris, užimtas įvairiais svarbiais darbais, mokslininkams neturėjo laiko atsakyti, bet jis įpareigojo Chapman B. Cox atsakyti į mokslininkų laiška. Ponas Cox yra vyriausias Krašto apsaugos departamento patarėjas. Jam yra gerai žinoma Amerikos pozicija šiuo reikalu. Reikia manyti, kad ir sekretorius Weinberger permetė akį į pono Cox laiška, kai jis buvo paruoštas išsiųsti.

Sekretorius patarėjo Cox laikas nustebino Amerikos mokslininkų sąjungos vadovybę. Mokslininkai neįskentė ir pradėjo savo nuomonę tuo klausimu skelbti spaudai ir radijo žurnalistams. To nežinojo Helga Zepp ir didelė amerikiečių dauguma.

Patarėjo Cox laiško teksto neturime, bet iš paskelbto pareiškimo, kartojamu radijo bangomis ir Washingtono spaudoje, jis mokslininkams aiškiai pasakė, kad vartos visas turimas jėgas sustabdyti rusų karo jėgų įsiveržimą į V. Vokietiją. Naudos visas Vokietijoje esančias Amerikos karo jėgas, kurios yra paruoštos rusams pasipriešinti. Pasipriešins ir vokiečių kariuomenės daliniai. Vokiečių karo vadovybė yra informuota apie galimą sovietų karo jėgų įsiveržimą.

Antras patarėjo Cox sakinyvis buvo trupesnis, bet aiškesnis. Jis sako, kad Amerikos karo vadovybė naudos visus savo galioje turimas jėgas, būtent: įprastus kariuomenės turimus ginklus, nestrateginius (gynibosi), atomo ginklus ir strateginius atomo ginklus. Jeigu sovietų karo jėgos įsiverš į Vakarų Vokietiją, tai amerikiečiai naudos dabar Vokietijoje turimus strateginius atomo ginklus sovietų karo jėgoms sustabdyti, bet naudos ir turimus vidutinės galios ginklus.

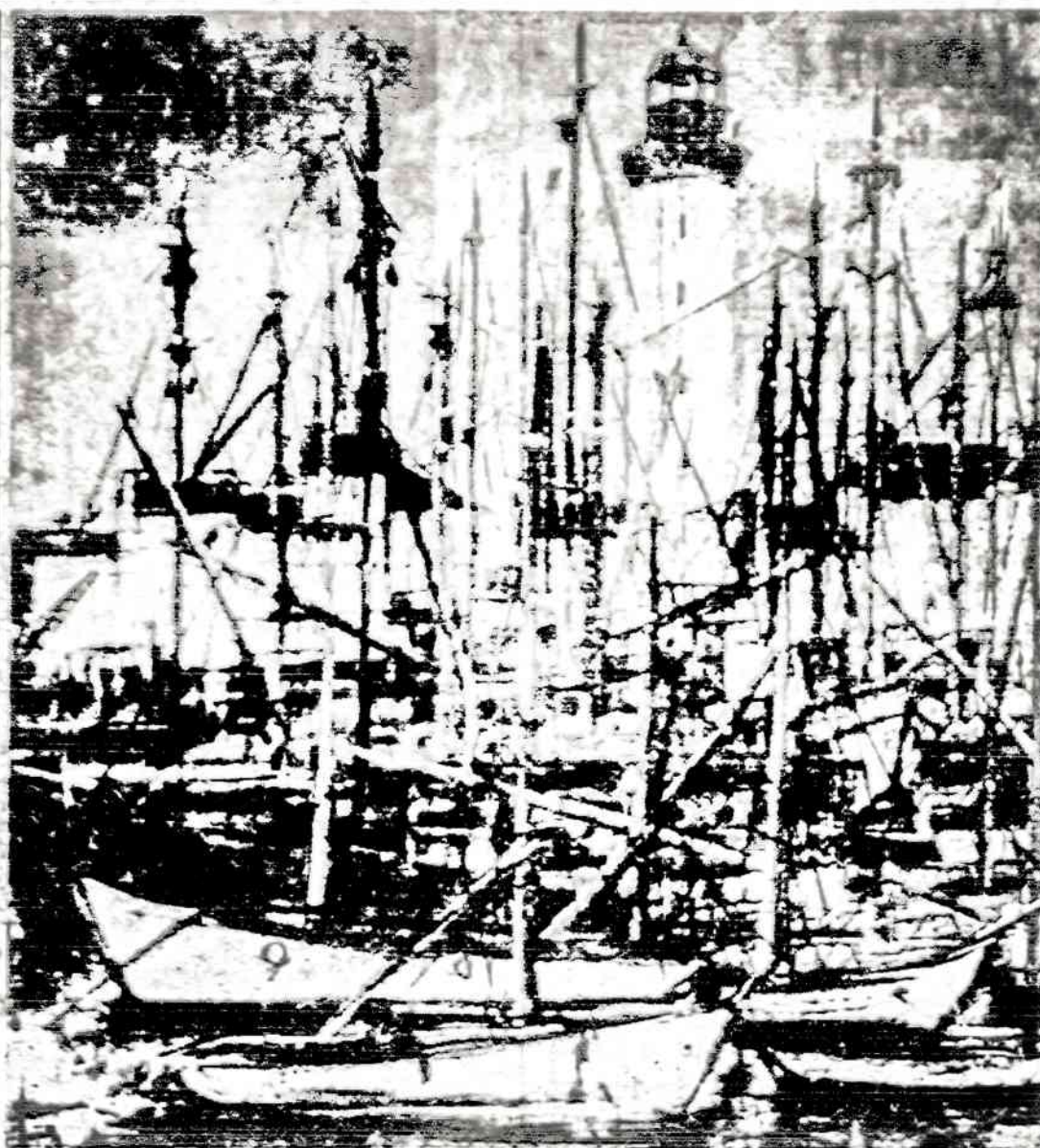
Ponas Cox laiške pažymėjo, kad Amerikos karo vadovybė atomo ginklais sustabdė sovietų karo jėgas nuo veržimosi į vakarus jau ištisą 30 metų. Rusai turi ištisą milijoną karių Rytų Europoje. Tuo tarpu amerikiečiai ten turi tikai 200,000. Kaip amerikiečiai, taip ir rusai žino, kad amerikiečiai būtų naudoję atomo ginklus prieš sovietų karo jėgas, jeigu jos būtų bandžiusios veržtis į vakarus.

Sovietų karo vadovybė laiko nepaprastai daug karių Rytų Europoje. Jiems tie kariai reikalingi gyventojams malšinti, jeigu jie bandytų pasipriešinti sovietų karo jėgoms.

Amerikos mokslininkų sąjungos vadovybė buvo įsivaizdavusi, kad krašto prezidentas gali naudoti atomo raketas tikiai tuo atveju, jeigu į Ameriką buvo paleistos atomo raketos, bet patarėjas Cox jiems pravėrė ausis. Jie aiškiai pasakė, kad prezidentui Reaganui nėra jokio reikalo prašyti kongreso leidimo atomo raketoms naudoti. Kada buvo pasirašyta Šiaurės Atlanto valstybių gynybos sutartis, tai amerikiečiai pasižadėjo naudoti atomo raketas Atlanto sąjungos nariams ginti. Europos valstybės žino, kad Amerikos kariai Europoje nepajęgtų apginti visų Atlanto sąjungos valstybių. Vokiečiai, britai, prancūzai, belgai, italai ir kitos valstybės žinojo, kad amerikiečiai naudos atomo ginklus, jeigu rusai juos puilty.

Amerikos prezidentas nėra mūsų karalius, o mūsų valstybė nėra jo karalija, jis neturi teisės mus įtraukti į karą. — paskelbė Amerikos mokslininkų sąjungos direktorius Stone.

Jam buvo atsakyta, kad Amerikos kongresas, tvirtindamas Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių gynybos sutartį, įgaliojo Amerikos prezidentą ginti minėtas valstybes turimais ginklais. Ta sutartis įpareigoja amerikiečius naudoti atomo ginklus Šiaurės Atlanto valstybėms ginti. Dabartiniu metu tų valstybių karo jėgų vyriausias vadas yra JAV gen. Rogers. Jis savo štabo patarėjas, įsakys, kada ir kur naudoti Amerikos atomo galią. Kas atsitiktų, jeigu reikėtų kreiptis į kongresą leidimo atomo bomboms naudoti? Į kelias dienas rusai Vakarų Europą užimtų, o kongrese dar tebeitų debatai dėl atomo raketų naudojimo.

Katalonijos menininko Jordi Bonas nupieštas Viduržemio jūros uostų vaizdas

IŠ 1919-1920 METŲ VILNIAUS DARBO ATSIMINIMŲ

(Tęsinys)

Man pačiam teko sueiti su žiam tuo metu teko sueiti su kvailoku "Sokolo" nariu, kuris darbininkų susirinkimelyje aiškino sokolus kariausiant su "Dievo ir tėvynės priešų" — totoriais... Mazdaug tuo pat laiku, 1906-1907 metais, jau P. P. S. revoliucinės frakcijos, kovojančios už Lenkijos nepriklausomybę, įtakojė Vilniuje emė burtis Pažangioji lenkų nepriklausomybių moksleivija, tiesa, ligi nieko nepasiekdama, bet 1910 m. iš Galicijos atsisto informatoriaus patyrusi apie J. Pilsudskio veikimą būsima ginkluotai kovai už Lenkijos nepriklausomybę ir su juo susirūšusi, 1912—1913 m. jau emė kariškiai mąkstyti "Sokolo" saleje ir užrto vadui. Veiklos kovos sąjunga, o 1913 m. net gavo Galicijos instrukciją rengtis būsiamam Rusijos — Austrijos karui ir iš anksto sprogdinti geležinkelį gadinant telefono linijas ir t. t. 1911 m. nepriklausomai dar emė emė skautai organizuoti.

Dar žiajam karui prasidėjus, dar 1914 m. rudenį Pilsudskio, atsistūstis karininkas E. Dobalevskis sujungė Vilniaus ir kitų Lietuvos centrų lenkų kovos organizacijas (jų tarpe Kaune vie ną. Panevėžyje vie ną. Šiauliuose net dvi) vienon F. O. W. (lenkų karo organizacija) apygardon, kuri priklausė P. O. W. Varšuvos vadovybės.

Ligi rusams iš Vilniaus išėjus retas kuris vilnietis teisėjo į tolimus ir sunkiai pasiekiamus Pilsudskio legionus, vokiečių okupacijos metu ir ne per daug gausia, nors kuri laiką vokiečių buvo leista viešai į juos rašyti ir ragintojų (kunigu ir kitų) netruko, bet ypačiai iškalbingas ragintojas buvo badas. Net santykių su legionais, kurių kiti radosi Gudijoje, netruko (pvz. Vilniui buvo atvykęs praporčikas Bekas, dabartinis Varšuvos užsienio reikalų ministras, bet ir kiti, bet šiaip jau jaunimas gavo toliaus slapta mąkstyti tik vietiniuose P. O. W. būriuose.

Siekdama Lietuvos sujungimo su Lenkija, Vilniaus lenkų vadovybė nesiklausė, žinoma, nei lietuvių nei gudų nusistatymo. Lietuviams vis aiškiau siekiant Lietuvos nepriklausomybės ir ypačiai susidarius Lietuvos valstybės tarybai, nepaprastai sujungė Vilniaus ir kitų Vokiečiai žinojo, kad Amerikos kariai panaudotų atomo raketą, jeigu rusai bandytų įsiveržti į Vakarų Vokietiją, todėl nekrepė didelio dėmesio į sovietų karo manevrus.

ALEKSANDRA VAISCIENIENE

VEGETARIŠKA MITYBA IR SVEIKATA

Venezuela, Caracas, 1982 metai
(Tęsinys)

Matydami moterį pageltusia veido spalva, pats veidas suvytęs, akys apsitraukusios, be jokio blizgėsio, akių baltymai gelsvi, suprasime, kad ji ku nors serga ir kenčia. Kancija ir rūpestis yra tarytum dvyniai, kurie eina kartu viena linkme.

Maurice Messegue, kol priėjo iki šių pozymių paskelbimo savo knygoje, turėjo įsigyti daug praktiškų žinių. Kaip jas įsigijo? Ogi samtydavo moteris plonas, storas, spuogais išbertais veidais, egzema, senas, raukšlėtas ir pns. Jas apgyvendindavo, duodavo pilną išlaikymą, laikydavo personalą joms aptarnauti, masažistas, apmokėdamas sutartą atlyginimą. Kasdieną duoda vo savo nurodymus ir stebėdavo mėnesiais to darbo eigą, rezultatus ir pasikeitimus. Tai, tur būt, vienintelis mokslininkas pasaulyje su tokomis neišsėmiamomis žiniomis moters grožiui palaikyti. Jis žinojo, kad moters grožis priklauso ne tik iš išorės, bet taip pat svarbus ir vidujinis grožis. Tik sveiką organizmą turinčios moters būna gražios.

VISI GROŽIO PALAIKYMO PRODUKTAI BUVO JO PATIES GAMYBOS

Maurice Messegue pats spausdavo iš visokių augalų alyvas, gamindavo tepalus, kremus, muilą, kvepalus, dantų pastas ir kitus kosmetikos produktus. Jo motina labai domėjosi kvepalais. Iš pradžių pagamindavo tik mažą kiekį savo artimų gerbėjų rateliui. Namas būdavo pilnas pristatytas butelių, buteliukų, statinių, puodų, bliūdų, iš kurių plaukė aromatiskas kvapas, kuten damas moterų uoslė. Jis sako: "Mes visi nuo jaunystės jau buvome kvapų "ligoniniai". Tėvas garbino žibučių kvapą, motina lavendos kvapą, o aš, rūpindamasis rožėmis, kvepėdavau rožėmis. Yra augalų, kurie praėjus kvepėjimo galiai, visuomet palieka savo pėdsakus. Pvz., česnakas palieka nelabai "poetišką" kvapą, nors aš jį labai gerbdavau".

COLIBRI, MAURICE ARKLYS, TAIP PAT SAVO KVAPĄ TUREJO

"Mūsų arklys Colibri ir tas savo kvapą turėjo. Baltas kaip sniegas, visuomet gražiai išsukuotas, plaukai blizgantys. Colibri atlikdavo didelius darbus, bet nežūrint to, jis visuomet gražiai atrodė. Tarytum lenktynių žirgas, nes mano tėvas, gamindamas plaukų plevimui gaminius, visuomet ir Colibri bandymui išplaudavo. Apylinkės ūkininkai labai pavydėdavo Colibri grožio ir klausdavo pas mano tėvą receptų".

MOTERYS, IESKODAMOS GROŽIO RECEPTŲ, LAIVAIŠ PERPLAUKDAVO VANDENYNIUS

"Koketės, jaunos, gražios, senos, turtingos mo-

terys vandenynus perplaukdavo, atvažiuodamos pas mane grožio receptų ieškoti. Mane vadindavo "grožio meisteriu" nes cheminėmis priemonėmis pagaminti kosmetiniai kremai užtersią tik odos porus, kurių pasėkoje oda darosi šlytėta ir geriau tokių kremų nenaudoti, norint išvengti katastrofos. Geriausi kremai veido priežiūrai — tai pačios gamtos išauginti augalai, kurie tikrai duoda gerus rezultatus ir nekenkia veido odai".

VEIDO ODA TURIME LYGIAI TAIP PAT MAITINTI, KAIP IR SAVO KANĄ

Kiekviena moteris, kasdien besidarbuodama savo virtuvėje, gali naudotis grožio receptais (nesugaištant daug laiko), kurie yra paprasti ir nekomplikuoti. Ogi tepti savo veidą su bet kokia į ranką pakliuvusia daržove. Ar tai pomidoro riekute, agurko, citrinos, vaisių ir puogų gabaliukais. Taip tepdamos savo veidą kasdien, po kelių mėnesių pastebėsite, kokia sveiki pasidaro veido oda. O vakare patepkite veidą oda su migdolų alyva, kuri vaistinėje tik centus tekaštuoja. Migdolų alyva minkština ir maitina veido odą. Šie kuklūs grožini palaiykėti receptai yra priimtini kiekvienos moters kišenel. Taip pat patepus odą vien tik su braške, po nuožniavimo nuplovus pastebėsite, lyg išėjusi iš grožio saliono, kuris tik centus kaštavo. Tai galite pasidaryti pačios namuose prieš einant į svečius ar į balių. Veido oda įgauna šviežumo atspindį. Lūpų pieštukus Maurice gamindavo iš augių ir vaisių.

STORUMAS — PATS DIDŽIAUSIAS MOTERS GRAŽUMO PRIEŠAS

Storumo priežastis sunku nustatyti. Gali būti labai daug priežasčių. Visais atvejais pusiausvyros nustatymas ir geras organizmo veikimas turi savo reikalavimus: kaip pagrindus reikalingas pakankamas miegojimas ir gera dieta. Maitinantis daržovėmis, šlapimo pagalba yra mažinamas svoris. Iš tų daržovių paminėtinos svogūnai, salierai, petruškos, žemuoģės ir įvairios arbatos (vyšnių kauliukų arbata, obuolių žievė arbata ir pns.). Visos žalios daržovės ir živiai tinka svoriui numesti. Nenaudoti balto cukraus, bet rudą; uogienių, saldžiū kepsnių, baltos duonos, makaronų, pyragaičių ir dideliame kiekyje riebalų (jei ir naudojame, tai tik augalinius riebalus ar aliejus). Vietoje acto — citrinos, mažai druskos ir kitų aštrių prieskonių. Naudoti citrinų, krapus, petruškas, vietoje kavos — cigorių, vietoje vyno — mineralinį vandenį ir vaisių sultis. Tai yra visos natūralinio maitinimosi priemonės, kurios turi atstatyti mūsų pašlijusio organizmo testi mąkstą — gimnastiką ir laikytis dietos. Kaip kraujo valytojas yra Endiviant salotos, dilgynės (kurios mus, vaikus, taip skaudžiai kašdavo), svogūnai, o iš vaisių — vynuogės.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAW

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius

1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Primum Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Išstadieniais ir sekundiniiais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryte,
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojame iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Dvira
Tel.: 778-1540
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakara.
Visos laidos iš WCKV stoties,
banga 1480 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
3644 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60637
Tel. 778-1374

MIKAS SILEIKIS

Ruglapjūtė

Grenlandija — sena eskimų žemė

Į Grenlandiją šią vasarą iške-
liavo Kopenhagos nacionalinio
muziejaus etnografijos skyriaus
ekspedicija, kurioje be kitų da-
lyvauja žymus eskimų tyrinėto-
jas amerikietis profesorius Ja-
mes Louis Giddings ir kitas,

Douglas Anderson, ir grupė
Grenlandijos ekspertų su arche-
ologu Jen Rosing. Ekspedici-
jos tikslas ištirti bent keletą es-
kimų kultūrų pėdsakus, pirmo-
je eilėje vadinamąją Sarquaq
kultūrą, šioje saloje saloje "kle-
stėjusia" apie 800 metais prieš
krikščioniškąją erą. Ta Sar-
quaq kultūra skaitoma atneštinė
iš Alaskos, kur ji "klestėjusi",
jau 2500 metais prieš Kris-
tų.

Grenlandijoje toji Sarquaq
kultūra išsivystė į vėlesnes —
Dorest kultūrą (Kristaus gim-
imo laikais) ir Thule kultūrą
apie 1200 metais po Kr., norve-
gų - islandiečių kolonijos lai-
kais.
Kokia ta kultūra buvo, gali-
ma spėti iš Jens Rosingo tyri-
nėjimų Godthaab fjorde prie
Itivneros ir prie Nunguako, kur
buvo atkasti prosenoviškų sody-
bų palaikai, būtent briedžių kau-
lų ir jūros vėplių (walrus) kau-
lų, kelios priešistorinės ugnia-
vietės ir apskritos vietos, kur
buvo pastatytos palapinės. Bet
iki šiol nepavyko surasti jokio
žmogaus palaikų, kas rodo, jog
eskimai tada savo mirusiuosius
palikdavo nelaidotus, kaip kad
jie ir dabar dažnai daro. Seni
žmonės, nebegalėdami patys pa-
sirūpinti maisto, išeina nakties
metu į poliarinę audrą ir ne-
begrįžta..

Medikė D. Š.

REIKALINGA DAŽNIAU
PATIKRINTI ŠIRDĮ

Senesnio amžiaus žmonėms

pravartu laiks nuo laiko patik-
rinti bendrą sveikatos stovį, o
ypatingai širdies veikimą.
Šiandien vargu ar bereikia
kam priminti, kad širdis, susi-
traukdama ir išsiplėsdama, vari-
dėja po visą organizmą krauju.
Žinotina ji deguonių (oksigenų),
ir jei širdies šilveliai nesusi-
traukia, o tik virpa — žmogų iš-
tinka mirtis!

Tačiau virpėti kartais pradeda
ir prieširdžiai.
Tačiau nenormalus širdies vei-
kimas blogai atsiliepi darbingu-
mui ir žmogaus nuotaikai.

Negana to, bent kokie širdies
negalavimai gali sukelti įvairių
kompliakacijų, sudaryti kraujo
srovės nesūrijamus krešulius, ku-
rie įstrigę į širdį, užkemša stam-
bų kraujo indą.

Gydytojai tokį prieširdžių
virpėjimą prašalina vaistais ir
specialiu aparatu.

Yra dar visa eilė ir kitokių
širdies negalavimų, kurie jei
laiku pastebimi, būna išgydo-
mi.

Atsiminkime, jog mūsų širdis
dirba 24 valandas per parą ir
per visą mūsų gyvenimą, todėl
ji užsitarnauja ir kuo geriausias
priežiūras.

• Kukuruzinės pypkės pra-
dėtos gaminti 1869 metais Mon-
tanos valstijoje.
• Toasterį norint išlaikyti
blizgantį ir gerai atrodantį, nau-
dokite valymui "Club soda".

A. † A.

INŽ. JUOZAS GIBAITIS

Gyv. Chicago, Illinois

Staigiai mirė 1984 m. rugsėjo 3 d., sulaukęs 72 m. amž.
Gimęs Lietuvoje, Alytuje.
Amerikoje išgyveno 35 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Jonas Gibaitis, duktė Aldona
Grigaliūnas, jos vyras Petras, 3 anūkai — Povilas, Rūta ir
Petras Grigaliūnas, sūnėnas Mykolas Zizas bei kiti giminės,
draugai ir pažįstami.

Priklausė Lietuvos Pensininkų Klubui, buvo steigėjas
ir pirmas pirmininkas. Ilgus metus gyveno Brighton Parke.

Laidotuvės įvyko 1984 m., rugsėjo 5 d., šv. Kazimiero
Lietuvių kapinėse.

Nuliūdę liko: sūnus, duktė, anūkai, giminės.

A. † A.

DANIEL D. KUMŠKIS

Nuo 1973 m. Floridoj, Seminole, o anksčiau Ciceroj, Ill.

Mirė 1984 m. rugsėjo 8 diena.
Gimęs Chicagoje, Illinois, Tarnavo policijoje, buvo po-
licininkas. Išėjęs atsargon, išvyžiavo į Floridą.

Paliko nuliūdę: žmona Olga, gimusi Stanis; dvi duk-
terys: Darnette McLaughlin, Shirley, vyrą Patrick Daly,
2 anūkes ir 1 anūką; seserį Helen, jos vyrą Petrą Vilkelį ir
seimą; mirusio brolio Aleksandro žmoną Philis, jų duktė
ir daug giminaičių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Gibbons Funeral Home, 134 S. York
St., Elmhurst, Ill. Gaiama lankyti pirmadienį nuo 2 iki 9
val. popiet.

Antradienį, rugsėjo 11 d. 9:30 val. bus lydimas iš kop-
lyčios. Immaculate Conception Church ir Elmhurst parapi-
zimirio Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Danielo Kumškio giminės, draugai ir pažį-
stami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, vaikai, ir artimieji.

Laidotuvų direktorius Jeha Vance. Tel. 652-5245.

A. † A.

ANNA SCHWAGER

Pagal pirmą vyrą VELIUS
Gyv. Brookfield, Ill.

Mirė 1984 m. rugsėjo 8 d., 11:30 val. ryte, sulaukus 97
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 33 metus.

Paliko nuliūdę: 2 sūnus — Alfredas Velus ir Kurtas
Velus, 3 anūkai — Jurgis, jo žmona Mareno, Eleanore ir
Ruth bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W.
69th St.

Pirmadienį, 5:00 val. p. p. kūnas buvo perkeltas į Lietu-
vių Liauteronų Evangelikų Tėvės parapijos bažnyčia, kur
įvyko laidotuvės 7:00 val. vak.

Po laidotuvų pamaldų, kurios įvyks antradienį, rug-
sėjo 11 d. 10:00 val. ryte, bus lydima į Lietuvių Tautines
kapines.

Visi a. a. Anna Schwager giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: sūnus, anūkai, giminės.
Laidotuvų direktoriai: S. C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaifis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvų Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

SVENCIONELIAI

Svencionėlių miestas neturintis senos istorijos, kaip jū kai mynas Svencionys, tačiau žmonių šiose apylinkėse, matyt, gyvenama nuo žilos senovės. Smaltinguose sausaliuose yra nemažai mūsų eros pradžių pilkapių. Penki kilometrai į pietus nuo miesto prie Sudutos ežerėlio yra bene didžiausias Lietuvos pilkapių, kuriame prisiskaičiuojama apie 160 pilkapių.

Iš tų nepaludytos senovės laikų ateina ir įdomūs šių apylinkių vietovardžiai. Be Svencionių ir Svencionėlių, čia yra gyvenvietė Svėnta, Svėnto ežeras ir upelė Svėntelė. Keli panašūs "svėnti" vietovardžiai jau yra išnykę iš šios apylinkės atminties.

Svencionėliai rašytiniuose šaltiniuose paminėti XVII a. pabaigoje. Minimas tuo vardu palivarkas, su kuriuo daug kas ir mėgina seiti Svencionėlių pradžią. Tačiau ana gyvenvietė yra visai kitoje vietoje, arčiau Svencionių.

Dabartinio Svencionėlių miesto šaurinėje dalyje nuo viduramžių buvo Juodiškio palivarkas ir kaimas. Kaimas dabar įeina į miesto teritoriją ir sudaro gatvę, kuri yra vadinama Juodiškėliu. Juodiškio žymių beveik nematyti. Išliko Svencionėlių gatvės kampe įdomūs akmeniniai to palivarko pastatas su kontrforsais. Jame ilgą laiką buvo kepykla. Tai bene ir bus seniausias pastatas Svencionėliuose. Minimas XIX a. viduryje dar buvęs kažkur prie Žeimeno mažas šlektiškas palivarkėlis Svencionėlių vardu, kurio

dabar niekas neprišimena. Svencionėliai šioje vietoje pradėjo augti po to, kai 1862 m. kairiuoju pažeminiu buvo nutiestas Peterburgo — Varšuvos geležinkelis. Tada ties Juodiškėliu, esančiu netoli Svencionių apylinkės miesto, buvo įkurta geležinkelio stotis. 1899 m. nutiestas Lentupio — Panevėžio siaurąjį geležinkelį, Svencionėliai tapo geležinkelio kryžkelė. Apytikriai tuo metu nutestas ir Svencionėlių — Utenos plentas.

Pirmojo pasaulinio karo metais siaurasis geležinkelis buvo praligtas: nuo Svencionių jo atsaka ejo Adutiškio mokykla, o nuo Lentupio buvo pratęsta iki Taručio.

Svencionėliai XIX amž. pabaigoje ėmė smarkiai plėstis, kūrėsi pramonė.

1894 m. pradėjo veikti garvežių remonto depas. I-o pasaulinio karo metais pastatyta elektrinė.

1924 m. pradėjo veikti degių klijų gamyklą.

Nuo 1886 m. iki 1914 l. čia buvo vėžių supirkimo ir eksporto bazė. Per metus iš aplinkinių vandenų buvo išvežama vėžių už 120,000 rb. Svencionėliuose jau mūsų amžiaus pradžioje dirbo keli šimtai darbininkų.

Svencionėlių darbininkai dalyvavo 1905 m. streike. Spalio 13 d. jie sulaukė traukinius.

Svencionėlius ir apylinkes labai nusiaubė kaizeriniai okupantai I-oje pasaulinio karo metais.

Iki 1939 m. Svencionėliai buvo Lenkijos okupuoto Vilniaus krašto sudėtyje. Tuo laikotarpiu čia kurdinosi nemaža geležinkelio tarnautojų, statėsi namus. 1933 m. jau gyveno apie 3,800 žmonių.

Palyginus per neilgą savo istoriją Svencionėliai patyrė didelių nelaimių 1800 m. miestas sudegė. Vokiečių okupacijos metais (1941 m.) Svencionėlių vių Tautinė Sąjunga, c/o Vida miska, kitapus Žeimeno; bu- Jonušas, 12500 Pawnee Rd., Pa- vo sušaurėta 3,726 žmonių. los Park, Ill. 60464

Traukdamiesi vokiečiai melstą sugriovė ir sudegino.

Svencionėliai yra mokyklų miestas.

Pirmoji lietuvių mokykla čia atsirado 1915 m. Šiuo metu čia yra dvi vidurinės mokyklos ir vidurinė mokykla internatas. Miestas dabar išaugęs, vykdomos statybos. Yra apie 40 gatvių gyveno apie 6,000 žmonių čia yra dvi ligoninės.

C. H.

TRUMPAI

*

— Praeitą penktadienį buvo žinutė apie Chicago's knygoyno skyrių Marquette Parke. Tas skyrius yra S. Kedzie ir 61 gatvė, o ne 82 — kaip buvo parašyta. Be to žinutė parašė Stasys Jurkūnas, o ne Juškėnas, kaip išėjo laikraštyje.

RASIŅŲ KONKURSAIS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Tema — Lietuvių tautinė sąmonė išsivijoje. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir skatina visą lietuvišką jaunimą (16 iki 35 metų amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent aštuonių (8) mašinėle spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskalinti jaunimą rašyti anksčiau minėta tautinė tema.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos dvi premijos už geriausius rašinius — I premija — \$500; II premija — \$250. Premijų paskirstymui, juri komisija bus sudaryta, ir paskelbta vėliau.

Konkurso rašiniai turi būti pristūti iki sausio mėn. 15 d. 1985 m. (pašto antspaudas) adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida miska, kitapus Žeimeno; bu- Jonušas, 12500 Pawnee Rd., Pa- los Park, Ill. 60464

— SLA 134-tos Moterų Kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 13 d., 12:00 val., Great American Savings patalpose, 6201 S. Western Ave., Chicagoje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Bus vaišės. Valdyba

— Desimtinė skaičiavimo sistema buvo pradėta naudoti Indijoje devintame amžiuje.

— ŽMOGUS KVEPUOJA IR PER ODĄ

Žmogaus oda apsidengia dul- kėmis, prakaitu ir nesvaru- mais. Odos paviršiuje susispičia daugybė ligas sukkeliančių bak- terijų.

— Politikuoti pradėjęs Erze- czak tvirtina, kad politikai di- dina nusikaltimo skaičių.

— Chicago's miesto taryboje Wdroliakas tebesigintija su mie- sto meru Harold Washingtonu.

— Voverė neturi spalvų atski- rimo, ji temato tik juodą ir bal- tą.

— Kiekvienas bičių koris su- siveda iš 50,000 kambarių.

— Veneros planetoj saulė te- ka vakaruose, o leidžiasi rytuose.

— Tai pati gegutė savo vardais išsikukavo (t. y. kitus išvadino) jai pačiai pritančiais var- das).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE
Ransom, Zane — Parduotuvė | Normal, Zane — Parduotuvė

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IŠ ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMAS MARQUETTE PARKE.
ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

3 butų mūrinis. Labai geros pajamos.
Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas
pirkinys.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow.
Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

CEMETERY LOTS FOR SALE

Reduced to \$325 — 1 grave
under large tree, Sec. 6, Block
9, Row A. Grave 19, Lithuanian
National Cemetery.

Write to: Joan Mikalauskas,
2717 NW 9th Terr, Wilton Man-
nors, FL 33311.

RENTING IN GENERAL

— MARQUETTE PARKE išnuo-
mojamas 4 kambarių butas —
šaldytuvas, pečius, vėsintuvas,
gesas virtuvei, vanduo ir kiti
patogumai. Skambinti 460-7934.

Miko šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaunama "Naujienose" ir pas
autorį: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug
padėti teisininko PRANO ŠULO
pauosta ir teisėjo ALPHONSE
WELLS peržiūrėta "Sūdumos"
šleista knyga su legaliskomis
formomis.

Knyga su formomis gauna-
ma Naujienų administracijoje.
Knygos kaina — \$3.95 (su per-
siuntimu).

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
OR
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to
snē.e at.

© 1984 Doway Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lehigh, Nebraska 68101.

— Tai ėmė ir įkalbėjo, kaip
sveikam ligai. W

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turio Chicago's miesto laisvą.
Dirbu ir ūmiesčiuose, groti,
garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$126 pusmečiui automobilio
liability draudimas pensininkams.
Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamo ir taisomo visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
išskirtiimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Fire and Marine Company
New York, New York, Ill.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo
9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadienis pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

DON'T set his
world on fire

Naujienose galima gauti
AUGUSTINO PAŠKONIO
knygą apie

MARIJAMPOLĖS KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŪNŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

PASSBOOK SAVINGS...
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
High Interest Rates
Paid on Savings
Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly
ESLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. - Fri. 9-6 Thur. 9-6 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gyd-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., Hečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir
susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKĖTA KULTŪRA — ŽIAUROS
EMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiantus čekį arba
money order, prie nurodytos kainos pri-
siųdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608